

MUZEJNÍ

SPOLEK

**V UHERSKÉM HRADIŠTI
občanské sdružení**

SPOLKOVÝ ZPRAVODAJ

číslo 10., prosinec 2013

100
1914 – 2014

SLOVÁCKÉ
MUZEUM
V UHERSKÉM
HRADIŠTI

MUZEJNÍ

SPOLEK
V UHERSKÉM HRADIŠTI
občanské sdružení

Valná hromada 31. ledna 2013

Ve stanoveném čase se sešlo 46 členů spolku. Proto muselo být využito ustanovení stanov umožňující po 30 minutách jednat i s nižší než nadpoloviční účastí.

Program shodný s pozvánkou byl bez připomínek schválen:

- 1) Zahájení
- 2) Volba mandátové, návrhové a volební komise
- 3) Zpráva o činnosti představenstva a plnění programu činnosti v roce 2012
- 4) Zpráva o hospodaření MS za rok 2012
- 5) Zpráva revizní komise
- 6) Zpráva o přijetí členů v roce 2012
- 7) Volba představenstva a revizní komise
- 8) Návrh programu činnosti na rok 2013
- 9) Diskuse
- 10) Usnesení

Do mandátové, návrhové a volební komise byli navrženi a poté jednomyslně zvoleni: Ing. J. Hrabec, Mgr. R. Válek a H. Válková. Mandátová komise vyhlásila skutečný počet přítomných (46) a prohlásila valnou hromadu za usnášeníschopnou.

Zprávu představenstva o činnosti přednesl předseda. Konstatoval, že se splnilo takřka vše, co uložila minulá valná hromada. Představenstvo se scházelo podle potřeby, vždy v potřebné většině a vždy byla přizvána k jednání i revizní komise. Projednávaly se vesměs záležitosti týkající se členství a organizační a finanční záležitosti k akcím programu. V březnu rozhodlo představenstvo neakceptovat nabídku Historické společnosti Starý Velehrad na předplatné účasti na přednáškách v Památníku Velké Moravy vzhledem k tomu, že účast našich členů nebývá tak vysoká, aby se vyčerpala požadovaná částka.

To, co se z programu uskutečnilo, je popsáno v 9. čísle zpravodaje, až na lednovou návštěvu Černých sluncí v Ostravě. Minivýprava nepodařila žádnou zprávu. Na úspěšných akcích se značnou měrou podíleli pánové Jaroslav Pelikán a Jan Slezák tím, že zajistili velmi kvalitní průvodce ve Valašském Meziříčí, v Lešné a v Olomouci.

Ze schváleného programu vypadlo pokračování cyklu Z archivu SAFu pro nenalezení vhodného termínu. V plánovaném termínu se také pro malý zájem neuskutečnila návštěva výstavy Europa Jagellonica. Byla pak zařazena na konec prázdnin místo poznávacího zájezdu do Burgenlandu a 25. srpna byl autobus plný. Pro nenalezení společného termínu s dojednaným průvodcem se nemohla uskutečnit také návštěva architektonických zajímavostí v Brně.

Program návštěv výstav byl obohacen olomouckou výstavou Od Tiziana po Warhola a v závěru roku pak prohlídkou nové Galerie Joži Uprky komentovanou jejím kurátorem a tehdejším ředitelem dr. Pelikánem.

Autorský kolektiv Spolkového zpravodaje se opět rozrostl o další jména. Za uplynulé roky už vznikl docela slušný svazček naší kroniky.

Závěrem poděkoval všem, kdo se aktivně účastní spolkové činnosti a při ukončení funkčního období poděkoval členům představenstva a zejména dr. Rašticové, která se svou nezměrnou energií stojí za vším dobrým, co se spolku podařilo.

Zprávu o hospodaření v roce 2012 přednesla místopředsdkyně spolku za hospodářku spolku, která se z jednání omluvila. Valná hromada ji vzala na vědomí.

Finanční zpráva o hospodaření Muzejního spolku v Uherském Hradišti za rok 2012

Příjmy muzejního spolku v roce 2012 tvořily:

nevyčerpané zůstatky na účtu a v hotovosti z roku 2011	66 295,60 Kč
členské příspěvky z roku 2012 ve výši	16 950,00 Kč
poplatky za zájezdy (Val. Meziříčí, Kutná Hora, Olomouc)	56 030,00 Kč
úroky z účtu 2011	364,57 Kč

PŘÍJMY 2012 CELKEM	139 640,17 Kč
---------------------------	----------------------

Výdaje byly čerpány k zabezpečení plánovaných akcí muzejního spolku pro rok 2012 v následující výši:

náklady na vyplacené honoráře za realizaci přednášek včetně odvodu daně z příjmu:	
Dr. Onderka, p. Zatloukal, p. Daněk, p. Dýnka	4 800,00 Kč
poštovné	384,00 Kč
dopravné na zájezdy	53 944,00 Kč
občerstvení	1 188,00 Kč
vstupné Galerie Joži Uprky	990,00 Kč

VÝDAJE 2012 CELKEM	61 306,00 Kč
---------------------------	---------------------

Hospodaření muzejního spolku za rok 2012 skončilo s kladným zůstatkem ve výši 78 334,17 Kč. Tento zůstatek bude převeden pro použití činnosti spolku do roku 2013.

Předseda revizní komise PhDr. Ivo Frolec přednesl Zprávu o revizi hospodaření:

dne 21. ledna 2013 byla v souladu se „Stanovami Muzejního spolku v Uherském Hradišti provedena kontrola hospodaření a vedení daňové evidence Muzejního spolku v Uherském Hradišti za rok 2012.

Tato kontrola byla provedena členy revizní komise spolku, PhDr. Ivo Frolcem a Mgr. Jiřím Severinem.

Kontrolou byly zjištěny následující skutečnosti:

1. Za vedení daňové evidence zodpovídá hospodář spolku Jitka Zpěvákova, která předložila komisi podrobnou zprávu o hospodaření spolku.
2. Daňová evidence je vedena se všemi náležitostmi účetních dokladů, v souladu se zákonem o účetnictví a správě daní a poplatků.
3. Účetní doklady jsou vedeny odděleně za pokladnu a bezhotovostní styk. K příslušné závěrce roku jsou vyhotoveny podrobné sumáře jednotlivých druhů příjmů a výdajů a celková rekapitulace stavu hospodaření s finančními prostředky spolku.
4. Veškeré výdaje byly realizovány v souladu se schváleným plánem činnosti spolku.
5. Komise neshledala žádné nedostatky ve vedení daňové evidence. Muzejní spolek ukončil hospodaření za rok 2012 s kladným výsledkem ve výši **78 334,17 Kč**.
6. Komise nenavrhuje žádná nápravná opatření, upozorňuje, že v souladu s novelou zákona o účetnictví č. 230/2006 Sb., §38a) se povinnost zahájení vedení podvojného účetnictví muzejního spolku prodlužuje až na termín od 1.1.2013.

Valná hromada ji schválila.

Místopředsedkyně spolku přednesla Zprávu o přijetí členů v roce 2012 – byli přijati 2 členové: RNDr. Zdeněk Habrovanský a Marie Křížová místo dosavadních členek Anny Zvolánkové a Ing. Evy Temelové, které požádaly o zrušení členství a převedení mezi čekatele.

Předsednictvo projednalo a schválilo přijetí 8 nových čekatelů členství. K 31. 12. 2012 měl spolek 99 členů, 1 člena kolektivního a 37 čekatelů členství.

V dalším bodu programu konstatovala volební komise, že z 99 registrovaných členů spolku je přítomno 46 členů, v souladu s čl. 7, odst. 3 stanov je valná hromada usnášeníschopná, a tudíž **mohly být provedeny právoplatné volby.**

Komise přednesla návrh na složení předsednictva:

Ing. Jiří Deml, PhDr. Jaroslav Pelikán, PhDr. Blanka Rašticová, Ing. Jan Slezák, Ing. Ladislav Šupka, Ing. Hana Zemanová, Jitka Zpěvákova.

Z pléna nebyl vznesen žádný doplňující či pozměňující návrh. Schváleno hlasování aklamací „en bloc“. **Navržené předsednictvo bylo jednomyslně schváleno.**

Dále komise přednesla návrh na složení revizní komise: Mgr. Jiří Severin, JUDr. František Smitšík.

Z pléna nebyl vznesen žádný doplňující či pozměňující návrh. Hlasováno aklamací „en bloc“, **navržení členové revizní komise byli jednomyslně schváleni.**

Předsednictvo předložilo návrh plánu činnosti na rok 2013, členové přednesli 2 náměty na doplnění programu, oba byly do návrhu zapracovány – návštěva výstavy J. Zrzavého v Ostravě a poznávací zájezd do Lednicko-valtického areálu. Konečná verze programu činnosti v roce 2013 bude členům zaslána e-mailem a poštou. Rovněž byl přijat návrh na uspořádání přednášky o další výkopové sezóně v Súdánu – předsednictvo bude jednat s dr. Onderkou. Valná hromada doplněný program činnosti jednomyslně schválila.

V diskusi přednesl ředitel Slováckého muzea PhDr. Ivo Frolec informaci o připravovaných akcích k cyrilometodějskému výročí – přehled bude členům zaslán e-mailem a poštou. Dále informoval o nabídce o. p. s. Park Rochus k vzájemné spolupráci, členové spolku mají možnost vyjádřit se k její formě. Návrh, aby spolek převzal funkci „okrašlovacího spolku“ a aktivně se zasazoval do iniciativ týkajících se zeleně a údržby památek, nebyl přítomnými akceptován.

Mandátová, návrhová a volební komise konstatovala, že z 99 registrovaných členů spolku je přítomno 46 členů, v souladu s čl. 7, odst. 3 stanov je valná hromada usnášeníschopná, a tudíž mohlo být schváleno usnesení – jednomyslně provedeno.

Od kaple rybářů ke kostelu rychtářů...

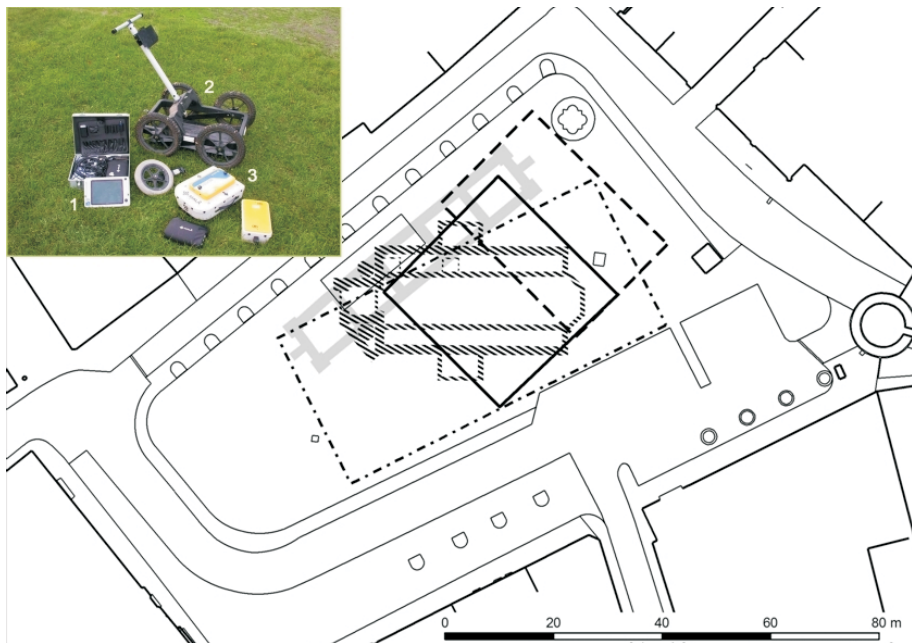
Ve čtvrtek 21. února 2013 byl Komorní sál Reduty zaplněn do posledního místečka a ani dodatečně přinesené židle nestačily velkému počtu zájemců o přednášku, kterou pořádal Muzejní spolek ve spolupráci se Slováckým muzeem a městem Uh. Hradiště.

Mgr. Petr Dresler, Ph.D. a Bc. Michal Vágner z Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně seznámili přítomné s novými objevy na Masarykově náměstí, které získali v rámci geofyzikálního průzkumu, provedeného v letech 2011 a 2012. Iniciátorem provedení průzkumu byla Mgr. Menoušková ze

Slováckého muzea, podnětem se stala plánovaná rekonstrukce náměstí, při níž se počítá také se zvýrazněním půdorysu dnes již neexistujícího kostela sv. Jiří. Ten byl postaven na popud hradištských měšťanů v druhé polovině 15. století a měl nahradit kapacitně nedostačující svatojiřskou kapli, po které následně převzal patrocinium. Gotický kostel se stal dominantou města a představu o jeho podobě je možné získat z několika vedut

a plánu z let 1735. V roce 1681 byl po ničujícím požáru renovován, v rámci této přestavby byla zvýšena podlaha objektu, a to z důvodu častých povodní, které náměstí i s kostelem postihovaly. Za zmínku stojí, že v roce 1771 byly ke kostelu přistavěny dvě kaple. Na levé straně stávala tzv. Hora olivetská, na pravé straně kaple Loretánská. Kostel měl v závěru své existence celkem sedm kaplí. V roce 1785 byl díky špatnému stavu zbourán. Kromě snahy o přesnější lokalizaci gotického kostela je aktuální i otázka existence a lokalizace jeho předchůdce, o jehož případném velkomoravském stáří se mezi odborníky stále diskutuje.

Pravidelné tvary na ploše náměstí jsou plochy měřené metodou GPR v letech 2011 a 2012, šedě je vyznačen půdorys protiletectvého krytu z r. 1945, pravděpodobný půdorys kostela sv. Jiří je šrafován.

K řešení těchto otázek byla zvolena metoda georadaru (GPR – Ground Penetrating Radar), s níž mají přednášející již zkušenosti a ověřené výsledky. Dobře se hodí k prospekci v městském prostředí k identifikaci reliktní zdiva. Jedná se o nedestruktivní metodu fungující na principu sledování změn fyzikálních veličin v prostoru měřeného prostředí. V archeologii se nejčastěji využívá metoda plošné prospekce. Ta sebou přináší možnost interpretace naměřených dat nejen za pomoci jednotlivých 2D časových řezů (radarogramů), ale i trojrozměrně, kdy se z radarogramů vytvoří prostorový 3D model zkoumané plochy. Tento 3D model je následně možné horizontálně a vertikálně analyzovat v časových/hloubkových řezech.

Tak bylo možno koncem roku 2011 a ještě podvakrát v r. 2012 vidět skupinu mladých lidí, kteří se projížděli se zvláštním „kočárkem“ tam a zpět po Masarykově náměstí.

Průzkum prokázal, že veškerá zdiva, která pravděpodobně souvisí s hledanou stavbou, byla zachycena v hloubce v rozmezí od 1,0 m do 2,1 m od současného povrchu. Celková zachycená šířka stavby dosahuje cca 21 m, zachycená délka hlavní lodi v nejdelším místě byla cca 23 m, šířka hlavní lodě cca 9 m. Boční lodě měly v nejdelším místě cca 27 m, šířka severní boční lodě dosahuje 5,5 m, jižní 6,5 m. Z vnější strany jižní boční lodě byla zachycena část zdiva, kterou je možno identifikovat jako později přistavěnou Loretánskou kapli.

K nejzajímavějšímu objevu došlo v prostoru presbytáře, kde byl ve větší hloubce zachycen kruhový útvar o průměru cca 6,5 m. Ač byl signál v těchto místech málo zřetelný, přesto může naznačovat existenci starší stavby centrálního tvaru – rotundy. Zda je tento tvar skutečný, nebo se jedná jen o náhodně interpolované signály, prokážou další podrobná měření na lokalitě, případně cílený terénní výzkum. Případné potvrzení výsledků průzkumu by bylo potvrzením dřívějších teorií archeologů: nad starší stavbou, ať již velkomoravského nebo jiného stáří, byla postavena mladší stavba tak, aby nejposvátnější místo kostela zůstalo prostorově zachováno. Tento způsob stavební „sukcese“ je ostatně znám z více míst, nejen u kostela sv. Michala ve Starém Městě.

Po skončení přednášky se rozvinula čilá diskuse, při níž se přítomní jednoznačně shodli na nutnosti provedení archeologického výzkumu na Masarykově náměstí před započítím plánovaných stavebních úprav. Věřme, že město Uherské Hradiště bude tomuto záměru příznivě nakloněno...

PhDr. Blanka Rašticová, Ing. Ladislav Šupka

Božská hra...

Skutečně božská hra – hra barevných tónů, jedinečných kompozic a uměleckých nápadů – tím vším milovníka moderního malířství v pojetí Jana Zrzavého provázela unikátní výstava jeho výtvarného projevu, která probíhala v ostravském Domě umění od 12. prosince 2012 do 10. března 2013.

Tato jedinečná výstava přinesla nový pohled na tvorbu i osobnost významného českého umělce, jakým v historii nejen českého moderního malířství Jan Zrzavý bezesporu je. K vidění bylo na 250 děl včetně běžně nepřístupných prací ze soukromých sbírek. Exponáty zapůjčilo celkem 24 veřejných institucí a několik soukromých sběratelů. Výstava přilákala mnoho návštěvníků z regionu, ale také ze středních a západních Čech i příhraničí. Zhlédlo ji přes 30 000 návštěvníků, z čehož největší zájem byl právě

o víkendech. Jen za poslední dva víkendy slovy ředitele Galerie výtvarného umění v Ostravě ji navštívilo přes 6 000 návštěvníků.

V jednom z předposledních víkendů, konkrétně 2. března 2013, jsme se k obdivovatelům Zrzavého díla připojili i my muzejníci (členové a čekatelé muzejního spolku).

Ačkoliv byl začátek března, shodou okolností nám tradičně počasí přálo

a pranostika „Březen za kamna vlezem“ nebyla toho dne aktuální. Všichni dobře vyspaní, příjemně naladěni jsme se sešli na uherskohradištském vlakovém nádraží, přepravili se místní lokálkou do Starého Města, zde o půl desáté nasedli do rychlíku a během příjemně strávené cesty jsme se kolem poledne dopravili do Ostravy. Rovnou z nádraží jsme zamířili k Domu umění, kde nás již očekávala paní doktorka Radana Parmová, aby nás svým zasvěceným výkladem provázela celou výstavou. Čekala nás nádherná atmosféra umocněná fundovaným výkladem odbornice v oblasti výtvarného umění. Samozřejmě, osobnost Jana Zrzavého je pro nás, uměnímilovné muzejníky, všeobecně známá, ale díky výstavě si mnozí z nás ještě své poznatky bohatě doplnili.

Jan Zrzavý (1890–1977), rodák z Okrouhlice na Vysočině, kde získal jeho tatínek první místo řídícího v okrouhlické škole, od dětství rád maloval, ovšem studovat akademii nebylo pro něj tak jednoznačné. Na přání rodičů, aby měl seriózní povolání, vystřídal několik středních škol, ale díky osudovému zásahu, kterým se stalo jeho onemocnění ledvin a následně dlouhodobá léčba, tatínek Jana Zrzavého změkkl a souhlasil se

studiem malířství v Praze. Teprve v pražském prostředí získává Zrzavý tu pravou malířskou průpravu a setkává se s mnoha zajímavými a slavnými malíři. Toto prostředí ho hluboce ovlivnilo a otevřelo mu cestu k pozdější malířské slávě.

Ve své tvorbě zvolil Zrzavý kubisticko-expressionistické pojetí, které jsme mohli v plném rozsahu obdivovat právě na ostravské výstavě. V tomto pojetí tvořil portréty se záhadnými úsměvy, autoportréty a postavy zpočátku bezpohlavní, kde mu šlo spíš o princip duše než erotiky, i když později k rozlišení muže a ženy tvořivě přistupuje. Na mnoha obrazech jsme mohli obdivovat jeho zvláštní pojetí palem, hor a samozřejmě nechyběly ani jeho typické lodě, které na diváka působí mimořádně uklidňujícím dojmem a evokují pocity dále a touhu poznání neznáma.

Měli jsme možnost obdivovat v plně šíři rozmanitost umělcovy malířské techniky, ať už se jednalo o kombinaci uhel-papír, olej-plátno, pastel-papír, tempera-lepenka. Každý způsob malířského vyjádření jeho pocitů je dokonalý. Pro nás diváky měla výstava i jednu další velkou přednost vycházející především z tematického uspořádání podle toho, z jakých podnětů tvůrčí inspirace autora v určitém období vycházela.

Tematicky se tedy členila na 9 oddílů, a to:

- I. Tváře – právě v této části jsme mohli obdivovat jeho portréty, většinou s kloboučky na hlavách, a autoportréty.
- II. Melancholie – obrazy vyjadřující melancholii jako příznak géníů, pro Zrzavého typické v tomto tvůrčím období s častým motivem ženy s hlavou opřenou o pravou ruku. Samozřejmě, že k nepřehlédnutí v tomto oddílu výstavy byly např. obrazy Údolí smutku, Vdova, Šijící žena, Luna s konvalinkami, Jaro.
- III. Podobenství – v této tematické části se Zrzavý svými díly vymykal ze své generace, zdůrazňoval víru v Boha a Bible byla pro něj projekční plochou osobních snů a touhy. V období jeho mládí na něj silně působily i křesťanské legendy v Zeyerově podání. Obrací se také k Starému zákonu, např. v obrazech Hosté Abrahámovi, Andělská návštěva, Nalezení Mojžíše. Nejvíce ho inspiroval Nový zákon – evangelia, v mládí jeho oblíbená četba, což se stalo inspirací k obrazům Kající Magdaléna, Noli me tangere, Svatý Jan, miláček Páně, Svatá večeře (leonardovský motiv).
- IV. Rozkoš – zde už umělec vyjadřoval vztah k erotice, mizí bezpohlavnost jeho postav, naopak se objevují motivy skryté touhy.
- V. Leonardo – období leonardovsky záhadných úsměvů Zrzavého postav.
- VI. Místa – tento oddíl prezentuje pro obdivovatele Zrzavého tvorby obrazy, které vyjadřují autorovy niterné pocity evokované místy, jež ho nejvíce oslovila. Jsou to místa dětství – Okrouhlice, otcovo rodiště Krucemburk u Chotěboře, Bretaň, Benátky (motivy moře, zálivy s jeho tak typickými loďkami), motivy z nejmilovanějších míst v Praze, k nimž náleželo Loretánské náměstí.
- VII. Příběhy – v této části výstavy jsme obdivovali jeho ilustrace, jimž se dlouho vyhýbal, ale pak ho pro tuto malířskou aktivitu získal nakladatel Otakar Štorch-Marien a Zrzavý vytvořil nádherné a sugestivní ilustrace k Máchovu Máji (1924), Erbenově Kytici (1926–27), Březinově cyklu esejů Hudba pramenů (1928) a v 50. letech se opět vrací k svému oblíbenému autorovi Juliu Zeyerovi ilustracemi ke knize Dům U tonoucí hvězdy.

- VIII. Řecko – oslovilo Zrzavého zejména archaickým sochařstvím a své vize promítl například do obrazů Geometrické zátiši nebo akvarelu Poseidonův chrám.
- IX. Tváře II – poslední oddíl výstavy, kam jsou zařazeny jeho vlastní portréty, ale zejména pak náčrty k portrétu Julia Zeyera, kde šlo Zrzavému o zachycení a promítnutí mysticismu a duchovna do Zeyerovy tváře, tedy rysů pro Zeyera typických.

Nejen výstavní prostory ostravského Domu umění, ale především samotný obsah a prezentace výstavy v nás všech zanechaly hluboký dojem, který ještě mnozí z nás završili výborným káfičkem v přilehlé kavárničce, případně dobrým obědem v některé z ostravských hospůdek. Poté jsme se všichni sešli na nádraží v Ostravě a v pohodě s množstvím nezapomenutelných dojmů z příjemně prožitého dne jsme nasedli do rychlíku a kolem páté odpoledne byli opět doma.

Stejně jako všechny předchozí byla i tato akce muzejního spolku velmi zdařilá, za což vdčíme hlavní organizátorce tohoto výletu, paní PhDr. Blance Rašticové.

PhDr. Eva Domincová

Západní Kanada a Aljaška

První jarní den bylo netradičně zimní počasí, a jak se později ukázalo, jaro se nám neukazovalo ještě dlouho. Proto bylo jen dobře, že milovníci cizích krajů a cestování se tam mohli přenést alespoň virtuálně.

Stejně jako loni nám byl milým průvodcem a fundovaným vypravěčem MUDr. Zdeněk Horák, který se svojí ženou tentokrát absolvoval cestu po západní Kanadě a jihovýchodní části Aljašky. Jejich putování trvalo po dobu tří týdnů v červnu loňského roku.

Malá skupinka cestovatelů se pohybovala mikrobusem od Seattlu do Vancouveru a poté na sever třemi provinciemi – Britskou Kolumbií, částí Albery a Yukonem. Na Aljašce podél jižního pobřeží do Valdezu, Anchorage, na sever do Fairbanksu a odtud letadlem zpět.

Pan doktor provedl na úvod krátký exkurz do historie uvedených území, která byla osídlována již před desítkami tisíc let. Prvním zde žijícím národem jsou uváděni původní indiáni a poté Inuité (Eskymáci), kteří přicházeli přes Beringovu úžinu z Asie asi před 3 tisíci lety. Od 17. století se šířilo osídlování ze Sibíře, což ještě dnes dokazují místní názvy, spotřební předměty, ale i stavby, například pravoslavné kostelíky, hřbitovy aj.

Většinou z nás se však při zmínce o západní Kanadě vybaví jiná, relativně nedávná historie – zlatá horečka na Klondiku. V jejích stopách se vydali i již zmínění naši cestovatelé, a tak jsme si vyslechli vyprávění o prvních zlatokopech, kteří po roce 1896

za neuvěřitelně těžkých podmínek putovali cca 800 km do Dawson City. Dověděli jsme se zajímavé údaje o tom, jak vypadala trasa strasti plné cesty statisíce lidí, kteří se sjížděli ze všech koutů světa, jakými způsoby dopravovali vše potřebné, jaká pravidla museli dodržovat atd., atd.

Dr. Horák své vyprávění doprovázel promítáním mnoha fotografií, tak jsme i my měli možnost „pohlédnout do tváří“ autentických zlatokopů, neboť tamější muzea shromažďují spousty materiálů z této slavné éry. Dá se vlastně říci, že dodnes tato oblast žije z cestovního ruchu, inspirovaného „zlatou horečkou“.

To však nebylo vše. Promítané fotografie nám zprostředkovaly i jiné pohledy, neméně zajímavé – Muzeum J. Londona, hrob Jana Eskymo Welzla, východo-západní železniční trať, která o délce 4 800 km překonává obrovská převýšení, množství tunelů, dokonce i takový, který slouží od války střídavě vlakům i autům.

Co je však pro nás nejpůsobivější – to je kanadská příroda a krása krajiny. A tak jsme v ten studený a tmavý podvečer zhlédli fantastické záběry Skalnatých hor, řeky, vodopády, ledovce, jezera, lávová pole, ale i třeba úmyslně vypálené části lesa za účelem růstu a sběru smrčů. Bylo to krásné a troufám si tvrdit, že snad v tu chvíli nebylo ani jednoho, kdo by si nepřál ty kontrasty a tu jiskrnou čistotu přírody zažít osobně. A to se nezmiňuji o možnostech zažít setkání s volně žijícími divokými zvířaty.

Putování územím Aljašky zase upoutalo bílými nocemi, tundrou, ledovými horskými velikány s nejvyšší horou Severní Ameriky – McKinley, 6 194 m.

Takže na závěr lze říci, že jsme díky vyprávění a obrázkům pana doktora Horáka prožili velmi pěkné 2 hodiny, na které si jistě i později rádi vzpomeneme. Dovolím si vyslovit srdečné poděkování a zároveň naději, že se podobně setkáme i po jeho další, stejně zajímavé cestě.

Mgr. Marie Bělková

Muzejní spolek ve Vídni 23. března

Ač toto datum již patří k jaru, v letošním podivném čase tomu tak rozhodně nebylo. Ráno bylo sice narůžovělé, ale mrazivé a hodně větrné. Nicméně náš muzejní spolek se s vidinou estetických zážitků a s červenými nosy ukázněně, jako ostatně vždy, naložil do autobusu a vyrazil ku Vídni. Naším cílem byla opět Albertina se svými poklady, tentokrát hlavním lákadlem byla výstava Meisterwerke Bosch, Breughel, Rubens, Rembrandt, dále Max Ernst – Retrospektive. A v dalších galeriích Egon Schiele a výstava s názvem Oblaka, jakož i možnost procházky předvelikonoční Vídni. Vyrazily jsme tedy do Albertiny (ypsilon není chyba – skupina byla výhradně dámská). Vystoupavše do nejvyššího patra jsme se rozhodly proběhnout výstavu Maxe Ernsta. Plakát s ženskou rukou s dlouhými nehty a jakoby gumovými klouby nás příliš neoslovil, ale nelitovaly jsme. Výstava byla rozsáhlá (už vzhledem k autorovu věku a světoběžnictví) a rozmanitostí stylů odpovídala úvodnímu umělcovu citátu „umělec, který se najde, musí být nutně nešťastný, protože skončil“. Od obrazů ovlivněných symbolismem a expresionismem přes oku lahodící abstrakce k fantaskním krajinám, které by mohly být (a možná i byly) inspirací filmovým tvůrcům Avatara, jsme si vše vychutnaly. V suterénu pak jsme změnily styl a žasly nad rozsáhlostí množství i technik starých mistrů renesance. Dřevoryty a litografie, kouzelné tužkokresby, kolorované rytiny, studie k portrétům a velkým obrazům, zátiší a detailní kresby ptáků a zvířat, krajiny v akvarelu, jež vypadaly, jako by byly namalované před pár lety. Když jsme se pokochaly nejslavnějšími rytinami Pietera Breughela Sedm hlavních hříchů, zaznamenaly jsme na protější stěně sedm stejně velkých obrazovek, které se nejdříve zaplnily krajinami z rytin a postupně i hýbajícími se postavami, potoky tekly, mlýny mlely, dokonce na obraze, znázorňujícím pýchu, přidali autoři videa pávovi barvu na chvost. Myslím, že nejenom my jsme se k této atrakci ještě vrátily.

Potěšivše oči zjistily jsme, že je nutno postarat se i o tělo, a tak jsme kousek od Kapucínů dobře poobědvaly a vydaly se přes Graben na náměstí Am Hof, slibující trh s uměleckými předměty s velikonoční tematikou.

Proutěných, keramických, umělohmotných a jiných kuřátek, slepiček a zajíčků bylo vskutku dost, jakož i vajíček v jakémkoliv provedení, často na hranici (i za ní) vkusu. Přiznám, že na mě nejvíc zapůsobil stánek se šunkami, slaninou a klobásami.

Další volba padla na výstavu Oblaka v Leopold Museum v MuseumsQuartier. Tamtéž byla i výstava Egona Schieleho, ale pro její rozsáhlost jsme prošly jen přízemí a věnovaly se oblakům. Ty byly opět v několikerém provedení – nafukovací, vatové, z umělé hmoty atd. A samozřejmě na mnoha obrazech od baroka přes romantismus k impresionismu, dále na krásných (i meteorologických) a barevných fotografiích. Některé byly ještě z 19. století. A taky na neuvěřitelném množství obalů gramodesek s klasickou či pop hudbou.

Den i čas se nachýlil a naše vnímací schopnosti už též trochu ochably. Jen ještě postřeh: nevím, jestli to byl Šotek galerijní nebo maskot, ale na všech výstavách jsme potkaly drobnou starou dámu v růžovém kostýmu a klobouku a s růžovou kabelkou. Když jsem se po ní při odchodu naposledy ohlédla, už tam nebyla.

Příjemně unaveny a naplněny dojmy jsme se vydaly k autobusu a rychle nastoupily, neboť vítr zesílil a teplota značně poklesla. Na poslední zastávce v Mikulově bylo venku už tak odporně, že i notorické závislačky (B. R. a A. Š.) si odepřely cigaretu.

Jako obvykle bezpečně a ukázněně jsme dojeli domů a jsem si jistá, že každý účastník zájezdu si vychutnal to své.

Mgr. Aranka Šupková

Architektonické zajímavosti Brna

Je sobota 20. dubna. Počasí sice trochu aprílové, ale sluníčko svítí, i když se nám občas schovává za mráčky a pofukuje chladnější větřík, což někteří účastníci naší brněnské výpravy zmlsaní předcházejícími teplými dny trochu nedocenili. Ovšem i přesto den jako stvořený na výlet, tentokrát po architektonických památkách města Brna přelomu 19. a 20. století, ale hlavně prvních let 20. století. Všichni se těšíme. Pro mnohé z nás je Brno zároveň i místem krásných nostalgických vzpomínek na studentská léta a rádi si znovu projdeme místa svých romantických toulek z časů mládí.

Naše kroky směřovaly do architektonicky nejzajímavějších a pro nás muzejníky zároveň nejatraktivnějších míst z přelomu století, jakými jsou bezesporu Černá Pole a Masarykova čtvrť se svými proslulými a dodnes hluboce obdivovanými vilami, skutečnými stavebními skvosty brněnských architektů takových jmen, jako byli Jindřich Kumpošt, Josef Arnold, Bohuslav Fuchs, Ernst Wiesner, Jaroslav Grunt, Josef Kranz, Bohumil Tureček – tvořících nejen v moderním stylu funkcionalismu, ale i ve stylech historizujících, typických právě pro přelom 19. a 20. století. Bohužel mnohé z těchto architektonických dominant měly smutnou historii díky událostem po roce 1938 a následně v 50. letech, době, která nedokázala ocenit velikost a význam těchto staveb.

O našem muzejním spolku lze říci, že jsme přesnost sama. Tradičně se scházíme nedaleko autobusového nádraží u Billy, odkud přesně v 7.15 vyrazíme směr Brno a první kroky naší architektonické poznávačky směřují do Černých Polí k vile Tugendhat, která je právě v těchto dnech po nákladné rekonstrukci opět zpřístupněna veřejnosti, i když plní především funkci reprezentačního objektu města Brna pro důležitá jednání. Úderem deváté stojíme před vilou, kde nás očekává a svým odborným a vysoce fundovaným výkladem provází Černými Poli a Masarykovou čtvrtí pan Mgr. Jindřich Chatrný. Se samotným interiérem vily nás následně seznamuje paní Dr. Dagmar Černoušková.

Dnes nesmírně stylová a výstavná vilová čtvrť v Černých Polích vzniká už v roce 1860 na návrh architekta Josefa Arnolda. V těchto letech jsou Černá Pole ještě známou zemědělskou oblastí se zahradami, několika zahradními domky a mimořádně úrodnou půdou – černozemí, podle níž vznikl také název čtvrti.

V roce 1860 tedy byla v těchto místech na vinicemi osázených svazích nad parkem Lužánkami založena první vilová čtvrť. První vily v této lokalitě navrhl brněnský stavitel Josef Arnold, zřejmě podle urbanistické koncepce Heinricha von Ferstela, jednoho z hlavních architektů vídeňské Ringstrasse. Na počátku 20. století pak doplnily zástavbu území činžovní domy v ulicích Antonína Slavíka a Helfertově a monumentální kompozice ulice Schodová. V období před první světovou válkou a poté až do konce třicátých let se Černá Pole stala díky individuální a družstevní rodinné výstavbě jednou z nejprestižnějších brněnských rezidenčních čtvrtí.

Ke skutečně dnes již nejstarším objektům této lokality náleží Kaiserova vila postavená v roce 1860, vlastní vila stavitele Josefa Arnolda z roku 1862 a téměř současně s ní sousední vila brněnského advokáta a starosty Karla Giskry. Poslední z trojice domů „ukrytých“ v hloubi zahrad byla dnes již zbořená Adamčíkova vila.

Dominantou této oblasti se však stala vila Tugendhat, a to nejen architektonickým pojetím, ale i svou pohnutou historií. Nachází se na adrese Černopolská 45 a náleží k ní i přilehlá zahrada. Tento pozemek věnoval své dceři Grétě provdané Tugendhatové její otec, známý brněnský textilní průmyslník Löw-Beer. Architektonický návrh vytvořil koncem roku 1928 německý architekt Ludwig Mies van der Rohe, který přijel do Brna na pozvání manželů Tugendhatových v září téhož roku. V červnu 1929 byla stavba vily zahájena a v rekordně krátké době dokončena, takže již v prosinci 1930 se mohli Tugendhatovi nastěhovat. Bohužel zde strávili pouze osm let, do roku 1938, kdy byli jakožto Židé nuceni opustit v důsledku hrozby Hitlerovy expanze Československou republiku. Německým okupantům se nevyhnula ani samotná budova. Roku 1939 ji zabavilo gestapo a během války ji využíval letecký konstruktér a průmyslník Willy Messerschmitt. V roce 1945 vilu zabrala Rudá armáda pro ubytování sovětských vojáků, přičemž v jejím přízemí byla zřízena konírna. V této době vzal za své veškerý mobiliář. V letech 1945–1950 je vila předána Státnímu ústavu léčebného tělocviku, teprve v 60. letech se ozývaly hlasy o významu vily jako památky moderní architektury, což bylo akceptováno až v prosinci roku 1969, kdy byl dům zapsán do Státního seznamu kulturních památek, a do dnešní doby prošel několika rekonstrukcemi.

Obdivovali jsme nejen její v tehdejší době převratnou funkcionalistickou architekturu, ale především prosklený hlavní obytný prostor se zimní zahradou, možnost zcela spustit okna do podlahy a tím docílit splynutí interiéru s přírodou

v zahradě a obyvatelný nepřerušovaný prostor, jehož dominantou je především jedinečná onyxová stěna (oddělující pracovní prostor od obývacího) a dřevěná půlkruhová stěna (oddělující jídelní prostor).

Výjimečné a jedinečné je i vnitřní vybavení vily, jako jsou židle, vestavěné skříně nebo technologické zázemí (vzduchotechnika obytného prostoru, sociální zařízení), vše zhotoveno na míru z nejkvalitnějších masivů, maximálně účelné a pohodlné, dle představ majitelů vily.

Následně procházíme celou vilovou čtvrtí, obdivujeme její prvorepublikové architektonické půvaby a naše kroky pozvolna směřují k Vysoké škole zemědělské a kavárně Era.

Budova Vysoké školy zemědělské (Mendelova univerzita) musí nutně zaujmout každého kolemjdoucího svou monumentalitou a výstavností. Z hlediska architektonického nese výrazné stopy tzv. historizujícího stylu, především klasicistního, a také je zde patrný vliv architekta Josipa Plečnika. V současné době ji doplňuje moderní přístavba, kterou si tato škola vyžádala v důsledku rozšiřování studijních oborů a modernizace výuky.

Další lahůdkou dopoledního putování za půvaby Černých Polí je prohlídka kavárny Era, situované do protilehlé ulice od Mendelovy univerzity. Je to další skvost funkcionalistické architektury Brna, rovněž s pohnutou historií. Zastavujeme se před zajímavou obdélníkovou stavbou vybudovanou v letech 1928–1929, kterou navrhl architekt Josef Kranz v roce 1927.

Zaujalo nás průčelí kavárny působící téměř plakátově. Autor se totiž inspiroval architekturou holandské skupiny De Stijl. Tato dnes nádherně upravená stylová kavárna

s osobitým schodištěm uvnitř interiéru ve tvaru šroubovice, které spojuje obě patra, a pestrým menu, bohužel taktéž prošla obdobími devastace, kdy byla provozována jako pivnice, posléze přešla do správy Vysoké školy zemědělské, teprve v roce 1977 byla zařazena do registru kulturních památek, ale chátřala dál. Až v letech 2008 po dohodě s majitelem domu a smlouvě o dlouhodobém užívání památky se uskutečnila rekonstrukce, která jí vrátila původní podobu a účel.

Tečkou dopoledního putování je velmi zajímavá a na svou dobu vysoce moderní budova Dětské nemocnice, která vznikla realizací požadavku lékaře s architektem Bedřichem Rozehnalem, aby vzniklo dobré a ozdravující zařízení pro děti, což tato funkcionalistická nemocnice dodnes splňuje.

Značně vyhladovělí a s vidinou dobré kávy spěcháme na oběd, abychom posilnění a odpočatí mohli pokračovat v našich toulkách Brnem dvacátých a třicátých let. Po dobrém obědě nasedáme do autobusu a míříme k Masarykově čtvrti – hlavní stanoviště Vaňkovo náměstí, na jehož architektonickou koncepci se zaměřili především architekti Bohuslav Fuchs a Jindřich Kumpošt.

Dále procházíme pěšmo Masarykovou čtvrtí kolem Masarykova onkologického ústavu, o jehož vybudování se rovněž zasloužil Bedřich Rozehnal. Původní název byl Dům útěchy (pro nevyléčitelně nemocné). Dnes je v široké veřejnosti pro tento ústav vžitý název Žlutý kopec. Odtud pokračujeme přes ulice Lerchovu, Barvičovu a cestou nás náš neúnavný pan průvodce seznamuje s rodinnými vilami Jindřicha Kumpošta, Josefa Poláška, V. Karfíka a rodinnými vilkami z návrhů B. Fuchse.

Zlatým hřebem celé naší výpravy je návštěva vlastní vily Jiřího Krohy a setkání s jeho dcerou.

Poté přicházíme na náměstí Míru ke kostelu sv. Augustina, taktéž v duchu funkcionalismu.

Naše exkurze se uzavírá, nasedáme příjemně unavení a profoukaní docela ostrým větrem do autobusu směr Uherské Hradiště.

Další opětovně velice zdařilý a poučný výlet z programu muzejního spolku máme za sebou a samozřejmě, že největší podíl na jeho realizaci má paní doktorka Blanka Rašticová, především jí patří naše největší poděkování, ale stejně tak i fundovaným a trpělivým průvodcům, paní doktorce Černouškové a panu magistru Chatrnému.

PhDr. Eva Domincová

Dojmy ze zájezdu Za brněnskou architekturou (psáno bezprostředně po návratu)

Na závěr našeho společného sobotního putování po Brně zbývá jediné. Nějak tuto akci uzavřít. Výlet to byl úžasný, organizačně bez jakékoliv chyby a zádrhelu, včetně domluveného počasí.

Já sám jsem byl trochu v očekávání toho, co očekávat – přiznávám, že moderní architektura není právě moje nejsilnější stránka. Ale myslím, že o to víc dokážu ocenit to, co nám bylo naservírováno.

Vila Tugendhat byla úžasná, fascinující. Znal jsem ji v její podobě ještě před rekonstrukcí, takže očekávání bylo o to větší. Dojem? Kdybych to měl vyjádřit jedním slovem – fascinace. Fascinace prostorem, fascinace materiálem. Fascinace jednoduchostí, především hlavní obytný prostor, jeho členění, umožňující všem potřebnou blízkost, ale nabízející současně přiměřené soukromí. Úžasná knihovna se čtecím koutkem, onyxová dělicí stěna mezi pracovní a společenskou částí, zářící ve slunci. Jednoduchost a krása, která jednoznačně odděluje bydlení lidí bohatých a zbohatlíků.

Výhled z terasy na Brno – co dodat? Půlkruh od Petrova ke Špilberku – aaaach!

Nicméně, mimořádně působivá byla i další část – jak oblast Černých polí, tak okolí Barvičovy ulice. To co běžně my laikové obcházíme bez povšimnutí, co nás nijak neupoutá, se díky fundovanému výkladu Mgr. Chatrného stalo nejen vizuální záležitostí, ale i úžasným exkursem do mluveného slova. Jeho informovanost, schopnost vysvětlit i nám – amatérům složité věci jednoduše, ale také spousta drobných detailů, které to vše dokreslovaly a zpestřovaly, byla obdivuhodná.

Samozřejmě – člověk spoustu věcí nestačil vnímat, zejména pokud tak jako já je moderní architekturou jen málo poznamenaný. Ale bylo to otevření okna do jiného světa. Člověk si uvědomil, že zajímavý stavební vývoj, zajímavé stavební památky

nekončí barokem, ale pokračují dál. Že jsou jiné, ale ne nezajímavé. Že mají jiného ducha, ale nejsou bezduché. Že památka nemusí být jen památníkem, ale může sloužit i dnes k bydlení.

A na okraj, obdivoval jsem starší dámu v našem týmu, která dokázala ty kilometry spolknout o francouzských holích, nebo naopak mladší dámu s nohou po koleno v sádře. Tomu říkám oběť přinesená poznání!

Ing. Pavel Zámečník

XI. ročník cykloturistických výletů

Na sobotu 18. května, den, kdy muzejníci na celém světě oslavují svátek muzeí, naplánovaly Slovácké muzeum a Muzejní spolek v Uherském Hradišti konání již XI. ročníku cykloturistických výletů „Se Slováckým muzeem za poznáním památek regionu“. Tentokrát připravili etnografové muzea tematický výlet po Mikroregionu Dolního Poolšaví. Oč byla trasa výletu kratší než v loňském roce, o to byl program výletu bohatší.

Počasí nebylo ráno nejpřívětivější, menší ranní přeháňka zřejmě zavinila, že se před muzeem sešlo jen 16 zájemců. Obloha se brzy projasnila, a tak cesta do Kunovic proběhla v dobré náladě a svižném tempu.

První zastávka byla v Panském dvoře, kde účastníky přivítala starostka města Kunovice Mgr. Ivana Májičková a provedla je opraveným areálem nemovitě kulturní památky. Šťastnou náhodou

dlel v Podnikatelském inkubátoru ředitel TV Slovácko Jan Dudek, který dovolil cykloturistům prohlídku televizního studia a dalších pracovišť regionální televize.

Z Panského dvora se cykloturisté přesunuli ke kostelu sv. Petra a Pavla, aby si prohlédli jeho upravené okolí a zejména dřevěné plastiky Krista a 12 apoštolů, vytvořené slovenským řezbářem Andrejem Iršou. Po prohlídce nedaleké kaple Nejsvětější Trojice následovala návštěva Památkového domku. Před ním cykloturisty přivítala nejen chlebem namazaným vynikajícím domácím sádlem a solí vedoucí etnografka Slováckého muzea PhDr. Romana Habartová, která účastníky objektem provedla a seznámila je s jeho historií.

Z Kunovic vedla trasa do Míkovic, kde se cykloturisté krátce zastavili u kaple sv. Anežky České a dále v hostinci u Slezáčků. Občerstvení se vydali do Popovic s neplánovanou zastávkou před obcí, zaviněnou vydatným lijákem. Listovní trnek i autobusová zástavka je uchránily před promoknutím, takže brzy mohli pokračovat v cestě do Potomákova muzea.

Zde je přivítali manželé Potomákoví a expozicí muzea je provedla PhDr. Romana Habartová. Následovala prohlídka hospodářských částí objektu a rodinné pekárny. Po skončení prohlídky se peloton vydal ke kulturnímu domu, kde probíhal mini-jarmark a regionální kolo soutěže dětských verbířů. Všichni účastníci s radostí přijali pozvání na smažený řízek s bramborovou kaší. Počasí i příjemná atmosféra vybízely k posezení, čehož někteří rádi využili.

Domů se cykloturisté vraceli individuálně a většinou spokojeni. Letošní cyklovýlet měl dvě odlišnosti od těch předchozích – poprvé se účastníkům věnoval starosta obce a poprvé dostali zdarma oběd.

PhDr. Blanka Rašticová

Srpnový výlet za památkami Burgenlandu (Rakousko)

Poslední srpnovou sobotu v roce 2013 vyjeli členové muzejního spolku a s některými z nich i jejich rodinní příslušníci na naplánovaný výlet do Eisenstadtu v Rakousku. Eisenstadt (v překladu Železné Město) je hlavním městem spolkové země Burgenland (Hradsko). Tentokrát byl šéfem zájezdu předseda muzejního spolku Ing. Ladislav Šupka, protože PhDr. Blanka Rašticová se nemohla z rodinných důvodů zúčastnit.

Jak bývá pravidlem našich výjezdů, organizace, docházka, morálka a vše potřebné ke zdárnému průběhu bylo na vysoké úrovni. V Uh. Hradišti jsme nastoupili do téměř nového zájezdového autobusu s řidičem Vítězslavem Čtvrtníčkem. Vysoký nadstandard zaručovalo i WC, které bylo během jízdy k dispozici, stejně jako řada dalších příjemností – nabídka kávy a alko i nealko nápojů. Vyjeli jsme s drobným zpožděním, protože se jedné z účastnic zájezdu nedařilo zaparkovat a dorazit včas. K definitivnímu doplnění účastníků zájezdu jsme měli zastávku u garáží ČSAD a následně v Kunovicích, poté už nic nebránilo plynulé jízdě zážitkům vstříc. K trvalému nadstandardu našich výletů patří také odborné informace na téma cesty, ani tentokrát tomu nebylo jinak. Připravili je pro nás manželé Ing. Hana a Ing. Jaroslav Zemanovi, Ing. Ladislav Šupka i RNDr. Zdeněk Habrovanský. Během jízdy jsme si tedy poslechli o historii rodiny Esterházy, o vinicích a na nich pěstovaných odrůdách vína, územním uspořádání a dalších zajímavostech.

Po krátké hygienické a kuřácké zastávce, která byla hojně využita v začátku cesty nabídnutým servisem řidiče V. Čtvrtníčka, jsme v pořádku a v plánovaném čase dorazili na místo.

Prohlídku výstavy Glanzlichter des Schlosses Esterházy + Haydnsaal jsme absolvovali s příjemnou průvodkyní. O překlad z německého jazyka se postarali manželé Zemanovi.

Za zmínku stojí zejména velká sbírka rodinného stříbra, což je největší pozoruhodnost tohoto zámku. Haydnsaal bohatě zdobí fresky, má vynikající akustiku a komponista v něm dirigoval zámecký orchestr.

Po skončení prohlídky následovalo volno, kterého každý využil po svém – k procházce městem, zámeckým parkem, k posezení u kávy či oběda. Počasí bylo slunečné a příjemné, dodávalo nám všem dobrou náladu.

Ve stanoveném čase jsme pokračovali v další cestě – po vzájemné dohodě nikoli do Podersdorfu am See, nýbrž k prohlídce zámku Halbturm. Tento zámek je nejvýznamnější barokní stavbou Burgenlandu, sloužil původně císařskému dvoru jako lovecká a letní rezidence (arch. Franz Anton Hillebrandt). Je obklopený nádherným zámeckým parkem a je považován za jednu z nejcennějších historických pamětihodností země. V zámku byla instalována výstava *Das Gold des Nordens* BERNSTEIN včetně repliky známé jantarové komnaty. Po příjezdu na místo nastala menší nečekaná „komplikace“, v zámeckém parku se totiž konala rozsáhlá výstava květin, ovoce a dalších zajímavostí.

Nejcennější z vnitřní výzdoby: Franz Anton Maulbertsch stropní freska Allegorie času a světla (1765).

Jelikož byl i vstup do parku zpoplatněn, zvažovalo se, zda jít či nejít, zaplatit či nezaplatit. Každý to vyřešil po svém, rozešli jsme se podle svého rozhodnutí buď na prohlídku městečka a jeho pamětihodností, nebo si někteří do parku na výstavu, která připomínala výstavu ve Věžkách u Kroměříže, vstup zaplatili. Díky krásnému počasí nebylo určitě nikoho, komu by tato nečekaná změna v programu vzala náladu.

Po cestě domů se probíralo, co kdo viděl či neviděl, co kdo příjemného a zajímavého zažil. Samozřejmě nemohla scházet konzumace zbytku zásob, které jsme si na cestu nachystali, protože dobrá svačina k výletu patřila odjakživa. V autobusu vládla pohoda a spokojenost, přes Slovensko jsme se vrátili do Uh. Hradiště kolem 19. hodiny. Na závěr Ing. Šupka informoval o tom, co nás ve výhledu s muzejním spolkem ještě do konce roku čeká.

Poděkování všem, kteří se o zdárný průběh zájezdu přičinili a věnovali svůj osobní čas k přípravě informací a zajímavostí pro nás ostatní. A také PhDr. Rašticové, která, ač s námi necestovala (a tentokrát i přes její neúčast počasí vyšlo), měla celý zájezd organizačně na svých bedrech.

Miloslava Janíková

Beseda a komentovaná prohlídka o díle Eduarda Ovčáčka

Na středu 13. listopadu 2013 připravil muzejní spolek ve spolupráci s muzeem besedu o díle vynikajícího ostravského umělce prof. Eduarda Ovčáčka, spojenou s komentovanou prohlídkou přímo ve výstavě, která v té době probíhala v Galerii Slováckého muzea v Uherském Hradišti. Pobytu této významné osobnosti v Uherském Hradišti využili i pedagogové „umprumky“, kteří umělce pozvali k prohlídce svých školních atelierů, a ještě před začátkem besedy autor se studenty ve výstavě diskutoval o podnětech vzniku některých grafik a o zcela originálních, novátorských technikách (s nimiž oslovoval veřejnost již v šedesátých letech 20. století). Někteří ze studentů byli natolik zaujati, že zůstali i na samotnou besedu, kterou vedl Ovčáčkův přítel, kunsthistorik PhDr. Ludvík Ševeček, emeritní ředitel zlínské galerie, který zhodnotil umělcův přínos českému výtvarnému umění. Eduard Ovčáček patří k nejvýznamnějším výtvarným umělcům československé výtvarné scény. Jeho dílo zahrnující malbu, kresbu, grafiku, plastiku, propalované reliéfy, koláže na papíře i plátně, frotáže, fotografie, instalace, akce v plenéru i vizuální a konkrétní poezii, se zapsalo do evropského kontextu výtvarného umění, jak také dokládá výčet autorských výstav nejen v Česku, ale i v zahraničních renomovaných galeriích, řada prestižních ocenění u nás i v zahraničí (např. ze současnějších v roce 1995 Grand Prix hlavního města Prahy v I. ročníku mezinárodního trienále grafiky Inter-Kontakt-Grafik, Praha – Krakov; v roce 1998 1. cena města Namuru v Belgii na mezinárodní výstavě u příležitosti 100. výročí úmrtí Féliciena Ropse; Cena Vladimíra Boudníka za významný přínos tradici českého grafického umění, výjimečné dílo a experimentátorství ad.).

V letošním roce umělec oslavil význačné životní jubileum, které se stalo pro řadu výstavních síní podnětem k sérii výstav (retrospektivních i ze současné tvorby), zakončených velkou výstavou v Muzeu tisku ve francouzském Lyonu (více než 150 Ovčáčkových prací!, s výpravným katalogem), kde rovněž proběhly zajímavé přednášky a workshopy. V době, kdy se uskutečnila naše beseda, probíhala již Ovčáčkova výstava v Lyonu, kde vzbudila velký ohlas nejen veřejná prezentace díla, ale i další doprovodné akce. Pan profesor si povzdechl, že ve Francii se přece jen výtvarné umění těší daleko větší pozornosti ze stran veřejnosti než u nás, i když musíme podotknout, že Slovácké muzeum si nemůže na návštěvníky stěžovat. Hovořil spíše obecně: „*Naše generace hodně četla. Od patnácti let jsem chodil po antikvariátech, kupoval knihy a budoval si vlastní knihovnu. To dnes mladá lidé moc nedělají. Asi to ani není třeba. Jsou samozřejmě výjimky. Je tady pochopitelně již zmiňovaný konkurent – internet. Obdobná situace je i ve výtvarném umění. Vydává se hodně katalogů, monografií, výpravných antologií, je spousta zajímavých výstav, workshopů, sympozií, akcí – ve světě vyrůstají nové kamenné galerie. Ale nějak podezřele málo se výtvarné umění stává běžnou součástí a životní potřebou člověka. Spotřební marasmus zasáhl, jak se zdá, celý svět. Duchovní život je v jakémsi útlumu. Ale to je zcela samozřejmě normální jev, že se v určitých časových etapách objevuje odliv a příliv preferencí (E. O.)*“. Na druhou stranu zde padla i zajímavá připomínka, zda za tento stav nemohou i sami dnešní umělci, že nemyslí na publikum. Zda někdy není více prezentováno „umění pro umění“. Zkrátka mnoho podnětných myšlenek a úvah o současném stavu společnosti, v níž žijeme své příběhy.

PhDr. Milada Frolcová

PF 2014 Slovácké muzeum v Uherském Hradišti

PF 2014 Slovácké muzeum v Uherském Hradišti

Hlavní budova:

Velký sál:

To nejlepší z archeologie / 100 let objevů a výzkumů na Uherskohradištsku do 2. 3.
Jsme tu s Vámi 100 let 15. 5. – 12. 10.
Stromečku, ustroj se, je Štědrý den 20. 11. – 1. 2. 2015

Malý sál:

Krysáci do 5. 1.
Slovácko před 100 lety / Erwin Raupp, fotografie ze sbírek SM 6. 2. – 21. 4.
Josef Kiessewetter 7. 5. – 13. 7.
Alexander Hackenschmied 25. 7. – 28. 9.
Káva aneb velké kouzlo malého zrnka 30. 10. – 4. 1.
ve spolupráci s Muzeem v Bruntále a Muzeem Ivančicka

Letecké muzeum Kunovice

Historie letecké výroby v Kunovicích / dlouhodobá výstava 18. 5.
Fotografická výstava LM 2005–2012 16. 6.
Otevření nové stálé národopisné expozice Slovácko 31. 5.

Galerie Slováckého muzea

Přízemní sál:

René Hábl 23. 1. – 16. 3.
Božena Němcová / Babička 10. 4. – 29. 6.
Alexander Hackenschmied 17. 7. – 19. 10.
Betlémy ze soukromé sbírky 6. 11. – 11. 1. 2015

Velký sál:

Oldřich Tichý, obrazy 23. 1. – 16. 3.
Kdo si hraje, nezlobí / výtvarný projekt se ZUŠ UH 10. 4. – 29. 6.
Miloš Alexander Bazovský, obrazy, kresby 17. 7. – 14. 9.
ze sbírky Galerie M. A. B. v Trenčíně
Vladislav a Ida Vaculkovi 16. 10. – 11. 1. 2015

Malý sál:

Oldřich Tichý, obrazy 23. 1. – 16. 3.
Kdo si hraje, nezlobí / výtvarný projekt se ZUŠ UH 10. 4. – 29. 6.
Miloš Alexander Bazovský, obrazy, kresby 17. 7. – 14. 9.
Vladislav a Ida Vaculkovi 16. 10. – 11. 1. 2015

Výstavy mimo prostory muzea:

Turistické centrum Velehrad:

Cyrlometodějský Velehrad do 31. 12.

Slovácké centrum kultury a tradic, Felixův sál:

Nositelé Ceny Vladimíra Boučka 2005–2014 24. 4. – 30. 5.

Vydal Muzejní spolek v Uherském Hradišti, občanské sdružení
Texty: Mgr. Marie Bělková, PhDr. Eva Domincová, PhDr. Milada Frolcová, Miloslava Janíková,
PhDr. Blánka Rašticová, Ing. Ladislav Šupka, Mgr. Aranka Šupková, Ing. Pavel Zámečník

Foto: Mgr. Petr Číhal, Ladislav Chvalkovský, Ing. Ladislav Šupka,
Mgr. Jaroslav Janovský, použity snímky z prezentace pp. Dreslera a Vágnera
Grafická úprava: Ěma Pelikánová